

4.5.3 Det transeuropeiska transportnätverket har utsetts till en av nyckelfaktorerna i den nylanserade Lissabonstrategin för konkurrenskraft och sysselsättning i Europa, men endast två av de trettio prioriterade projekten rör inre vattenvägsområden; projekt 18: Inre vattenvägar i Rhen/Maas-Main-Donau-området och projekt 30: Seine-Schelde.

4.5.4 Enligt budgetplanen för 2007–2013 har den budget som kommissionen föreslagit till förmån för TEN-T minskats avsevärt. För att inte den avsedda medfinansieringen av dessa inre sjöfartsprojekt skall äventyras uppmanar EESK de berörda medlemsstaterna i EU att omedelbart vidta åtgärder såsom föreskrivs i TEN-T.

4.5.5 Vidare uppmanar kommittén kommissionen att i likhet med förvaltningen av järnvägsprojekt utse en samordnare för de två projekten som kan driva på och koordinera verksamheten.

4.5.6 Kommittén inväntar den process rörande beräkning av infrastrukturavgifter som kommissionen har meddelat skall utföras.

4.6 Modernisering av organisationsstrukturen

4.6.1 Ett av huvudresultaten av nyligen genomförda undersökningar i Efin-rapporten (European Framework for Inland Navigation) under rubriken "Den institutionella ramen för den inre sjöfarten i hela Europa" och i Pine-rapporten (Prospects of Inland Navigation in an Enlarged Europe), som utförts på uppdrag av Europeiska kommissionen, har visat att effekterna på politisk nivå av transport på inre vattenvägar är jämförelsevis begränsade och hanteringen av dess strategiska policy otillräcklig. Därför har EESK nyligen utarbetat ett initiativyttrande om den institutionella ramen för transport på inre vattenvägar i Europa. För korthetens skull hänvisar vi här till detta yttrande.

Bryssel den 14 september 2006

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande
Anne-Marie SIGMUND

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: Att överbrygga bredbandsklyftan"

KOM(2006) 129 slutlig

(2006/C 318/36)

Den 5 april 2006 beslutade kommissionen att i enlighet med artikel 262 i EG-fördraget rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om ovan nämnda yttrande.

Facksektionen för transporter, energi, infrastruktur och informationssamhället, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 4 september 2006. Föredragande var Thomas McDonogh.

Vid sin 429:e plenarsession den 13–14 september 2006 (sammanträdet den 13 september) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 193 röster för, 1 emot och 4 nedlagda röster.

1. Inledning

1.1 Kommittén ser positivt på att det svårlösta problemet med en vidgad digital klyfta mellan utvecklade och mindre utvecklade områden i Europeiska unionen angrips i samordning mellan kommissionsledamöterna för informationssamhället och media, konkurrens, regionalpolitik samt jordbruk och landsbygdsutveckling.

1.2 Kommissionens meddelande om "Att överbrygga bredbandsklyftan" (KOM(2006) 129 slutlig) är emellertid inte

tillräckligt ambitiöst och det innehåller inte heller tillräckligt många konkreta rekommendationer för att utgöra en seriös satsning på att överbrygga bredbandsklyftan.

1.3 I rapporten The Digital Divide Forum ⁽¹⁾ ges en analys av den geografiska bredbandsklyftan i Europa och förslag på

⁽¹⁾ Rapporten The Digital Divide Forum: Broadband Access and Public Support in Under-served areas, Bryssel den 15 juli 2005.

EU-åtgärder för att överbrygga denna. Med tanke på hur allvarligt problemet anses vara enligt rapporten och med hänsyn till de hämmande effekterna på den sociala och ekonomiska utvecklingen i EU bör kommissionen på ett mer handlingskraftigt sätt angripa problemet för att komma till rätta med den växande digitala klyftan.

1.4 Kommittén välkomnar ministerförklaringen om *e-Inclusion* från Riga den 11 juni 2006 ^(?), enligt vilken medlemsstaterna avsevärt måste minska regionala skillnader i tillgången till Internet i EU. Detta skall ske genom att förbättra bredbandsinfrastrukturens geografiska täckning i områden som har låg anslutning och halvera skillnaderna i Internetanvändning före 2010 bland grupper som riskerar att marginaliseras. Kommissionen måste nu ge kraft åt denna förklaring genom politiska initiativ och rekommendationer som snabbt kommer att minska den digitala klyftan.

I detta yttrande vill kommittén framhäva några områden som är av särskilt stor vikt och ge rekommendationer till ytterligare insatser.

2. Rekommendationer

2.1 Kommittén anser att bredbandsanslutning bör falla inom ramen för de allmänna samhällstjänsterna med tanke på bredbandstjänsternas växande betydelse för den ekonomiska och sociala utvecklingen ^(?) och det stora allmänintresse som finns för denna typ av tjänster.

2.2 Kommissionen bör göra sitt yttersta för att säkerställa att medlemsstaterna väsentligen förstärker lagstiftningsramen för elektronisk kommunikation ⁽⁴⁾.

2.3 Kommissionen bör överväga särskilda åtgärder och sanktioner för att påskynda ett effektivt tillträde till accessnät (LLU) i medlemsstaterna. Förseningar och tekniska hinder i samband med genomförandet av ett effektivt tillträde till accessnät är ett stort problem när det gäller införandet av den mycket behövliga konkurrensen om tillhandahållande av tjänster, särskilt bredbandsanslutning.

2.4 Medlemsstaterna bör uppmanas att försvara sina nationella intressen för att bevara eller återfå inflytande över den centrala telekommunikationsinfrastrukturen – trunkledning och kopplingsnät. Ett statligt inflytande är nödvändigt för att säkerställa utvecklingen och användningen av detta nationella strategiska system för att uppnå nationella politiska mål, som t.ex. att överbrygga bredbandsklyftan.

^(?) Ministerförklaring, Riga den 11 juni 2006, IP/06/769.

^(?) KOM(2005) 203, och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/22/EG om allmänna samhällstjänster och användarrättigheter rörande elektroniska nätverk och tjänster.

⁽⁴⁾ Direktiv 2002/21/EG om en gemensam lagstiftningsram; direktiv 2002/19/EG om tillgång och anslutning; samt direktiv 2002/77/EG om konkurrens på marknaderna för elektroniska kommunikationstjänster.

2.5 Medlemsstaternas nationella bredbandsstrategier bör granskas med avseende på särskilda åtgärder som kan vidtas för att överbrygga bredbandsklyftan före år 2010. Strategierna bör utvärderas mot bakgrund av bästa praxis.

2.6 En effektiv bredbandsplanering och förvaltning bör införas i hela EU för att säkerställa ett framtida utbud av denna grundläggande infrastruktur på lokal nivå. Man skulle samla alla nationella bredbandsstrategier och lokala initiativ i ett alleuropeisk program för att säkerställa bredbandsanslutning i hela unionen. I sammanhanget bör särskild uppmärksamhet fästas vid landsbygdsområden och eftersatta regioner.

2.7 Kommissionen bör undersöka hur medlemsstaterna skulle kunna skapa finansiella incitament för telekommunikationsföretag ^(?) att investera i infrastruktur i eftersatta regioner, främst genom betydande skattelättnader för offentlig-privata partnerskap.

2.8 Kommissionen bör undersöka hur kommuner och lokala myndigheter kan spela en aktivare roll när det gäller att tillhandahålla bredbandstjänster och främja efterfrågan på bredband i regionerna. Dessa myndigheter bör delta fullt ut i utvecklingen och genomförandet av de nationella bredbandsstrategierna såsom föreskrivs i punkt 2.6 ovan. Dessutom bör andra möjligheter undersökas. Man kan tänka sig att myndigheter blir kommersiella deltagare i offentlig-privata partnerskap eller att medlemsstater inför bestämmelser om kabelförbindelser för bredbandsanslutning eller tillhandahållande av bredbandstjänster för alla nya bostadsprojekt.

2.9 För att underlätta utbyte av teknisk och kommersiell kunskap mellan små och medelstora företag i EU bör kommissionen utarbeta en webbsida om bredbandsutveckling och bredbandstjänster i världen. Ett sådant kunskapsnätverk bör bidra till att främja entreprenörsverksamhet kring bredbandsanslutning och försörjning av bredbandstjänster.

2.10 För att skapa klarhet kring utbredningen av bredband i Europa bör kommissionen fastställa den minimala nedladdningshastighet som krävs för att en anslutning skall få kallas bredbandsinternetanslutning. På så sätt skulle det blir lättare att utföra referenskontroller för att undersöka den geografiska klyftan när det gäller bredbandstillgången i unionen.

^(?) Telekommunikationsföretag omfattar alla företag som erbjuder telekommunikationstjänster, inbegripet fast telefoni och mobiltelefon-tjänster, och kabeltelevsionsföretag som tillhandahåller sådana tjänster.

2.11 Strukturfonderna och fonden för landsbygdsutveckling bör användas för riktade informationskampanjer till allmänheten för att stimulera efterfrågan på bredband, i synnerhet i landsbygdsområden och bland särskilda konsumentgrupper där användningen av ny teknik är ett problem. Detta kommer att få den dubbla effekten att utbilda potentiella kunder om tekniken och att dessutom öka marknadsstrycket på leverantörer att tillhandahålla de bredbandstjänster som behövs.

2.12 Kommissionen bör lägga tonvikten på stöd för FoU-satsningar som syftar till att hitta bredbandsteknik som kan tillhandahålla en effektiv lösning på problemet med utbud av höghastighetsbredband i områden som inte har tillgång till en adekvat telekommunikationsinfrastruktur.

2.13 Politiker bör utfärda konsumentskyddsriktlinjer för bredbandstjänster som förenklar terminologin, förklarar vilka tjänster som finns och vilka fördelar dessa innebär på ett språk som konsumenterna lätt kan förstå. Detta skulle göra det lättare för konsumenterna att fatta kloka beslut vid köp.

2.14 Alla högstadie- och gymnasieelever bör ha tillgång till bredband i skolan, så att de ges möjlighet att delta i informationssamhället.

2.15 Kommissionen bör stödja initiativ i hela EU för att göra skolelever, äldre medborgare och socialt missgynnade personer bekanta med användningen av bredbandstekniken (t.ex. webbaserad undervisning, videokonferenser, offentliga tjänster på nätet etc.).

2.16 Kommissionen bör säkerställa att all framtida statistik om tillhandahållande av bredbandstjänster och mätning av den digitala klyftan och bredbandsklyftan bör insamlas och hanteras i enlighet med kommissionens nyligen offentliggjorda förordning om gemenskapsstatistik om informationssamhället ⁽⁶⁾.

3. Bakgrund

3.1 Den 20 mars 2006 antog kommissionen sitt meddelande om "Att överbygga bredbandsklyftan". Meddelandet fokuserar på den territoriella klyftan när det gäller bredbandstillgång. Dess syfte är att göra beslutsfattande organ och institutioner på alla nivåer medvetna om betydelsen av denna klyfta och om oron för bristen på tillräckliga bredbandstjänster i unionens mindre utvecklade områden. I meddelandet genomförs en av prioriteringarna i initiativet i2010 – Det europeiska informationssamhället för tillväxt och sysselsättning ⁽⁷⁾.

⁽⁶⁾ Kommissionens förordning (EG) nr 1031/2006 av den 4 juli 2006 om genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 808/2004 om gemenskapsstatistik i informationssamhället.

⁽⁷⁾ KOM(2005) 229, Ett europeiskt informationssamhälle för tillväxt och sysselsättning.

3.2 Bredband möjliggör nya IKT-tillämpningar och ökar kapaciteten hos de existerande. Det främjar den ekonomiska tillväxten genom att det skapar nya tjänster och öppnar nya investerings- och arbetsmöjligheter. Genom bredband ökar också produktiviteten för många existerande processer vilket leder till bättre löner och bättre avkastning på investeringar. Myndigheter på alla nivåer erkänner den inverkan som bredband kan få på vardagslivet och arbetar för att fördelarna skall bli tillgängliga för alla ⁽⁸⁾.

3.3 Att säkerställa en långsiktig hållbarhet för avlägsna områden och landsbygdsområden kräver ett strategiskt tillvägagångssätt för att utveckla informationssamhället. Tillgången till bredbandstjänster är en viktig beståndsdel när det gäller att bistå de lokala samhällena att locka till sig företag, möjliggöra distansarbete, tillhandahålla hälsovård och förbättra utbildnings- och myndighetstjänster. Bredband tillhandahåller en viktig länk till information.

3.4 Efterfrågan på bredbandstjänster inom bostadsområden i EU har vuxit snabbt. Antalet linjer för bredbandsåtkomst har nästan fördubblats under de två senaste åren. I oktober 2005 fanns det ca 53 miljoner uppkopplingar i EU-25 vilket motsvarar en täckningsgrad på 11,5 % för befolkningen och ca 20 % för hushållen. Utvecklingen har huvudsakligen styrts av marknaden och förstärkts genom ökad konkurrens.

3.5 Trots att uppkopplingsmöjligheterna för bredband har ökat rent allmänt är åtkomsten i mer avlägsna områden och landsbygdsregioner begränsad till följd av höga kostnader som beror på låg befolkningstäthet och stora avstånd.

3.6 I meddelandet framhålls att Europeiska unionen måste öka sina ansträngningar för att främja användningen av bredbandstjänster och stimulera till ytterligare spridning, särskilt i unionens mindre utvecklade områden. Möjligheterna för offentligt ingripande i områden med låg anslutning framhålls i eEurope 2005 ⁽⁹⁾ där den roll som strukturfonderna kan spela vid tillhandahållandet av bredband till mindre gynnade områden betonades.

3.7 I meddelandet understryks de lokala och regionala myndigheternas avgörande roll för bredbandsutbyggnaden inom det egna området. De lokala och regionala myndigheterna är bäst lämpade för att planera ett bredbandsprojekt som tar hänsyn till lokala behov och tekniska krav. De nationella bredbandsstrategierna måste stärkas för att spegla de lokala behoven.

⁽⁸⁾ KOM(2004) 369, Höghastighetsförbindelser i Europa: nationella bredbandsstrategier.

⁽⁹⁾ KOM(2002) 263, Europa 2005: Ett informationssamhälle för alla.

3.8 I meddelandet anges ett antal strategiinstrument på EU-nivå som regeringarna kan använda för att överbrygga bredbandsklyftan:

- i) Genomförande av regelverket för elektronisk kommunikation.
- ii) Offentlig finansiering.
- iii) EU-finansiering: Strukturfonder och fonden för landsbygdsutveckling.
- iv) Efterfrågeaggregering och upphandling.
- v) Att främja skapandet av moderna offentliga tjänster.

3.9 Sammanfattningsvis kan man konstatera att myndigheterna på alla nivåer i Europeiska unionen i detta meddelande uppmanas att vara aktivare när de använder de tillgängliga instrumenten och teknikerna för att överbrygga den digitala klyftan. Medlemsstaterna uppmanas att uppdatera sina nationella bredbandsstrategier så att alla intressenter skall få ytterligare riktlinjer. I deras strategier bör det fastställas mål, både vad gäller täckning och användning, på grundval av ett aktivt partnerskap med regionala myndigheter, och de bör utnyttja möjligheterna till synergieffekter mellan alternativa finansieringskällor (finansiering från nationella källor, strukturfonder och landsbygdsutvecklingsfonder). I de nationella bredbandsstrategierna bör det också fastställas tydliga mål för uppkopplingen av skolor, offentliga förvaltningar och hälsocentraler.

4. Kommentarer

4.1 Särskilda kommentarer

4.1.1 Den allmänna tillgången till höghastighetsbredband är avgörande för den ekonomiska och sociala utvecklingen i EU:s alla regioner, såväl i stad som på landsbygd. Detta gäller i särskilt hög grad i den globala kunskapsbaserade ekonomin, som nu utgör drivkraften bakom en stor del av utvecklingen. Kunskapsbaserade företag kommer att växa till i de områden där det finns kunskaper och infrastruktur som de kan stödja sig på. En bredbandsinfrastruktur till låg kostnad och av världsklass är ett grundläggande inslag i en sjudande ekonomi under det 21:a århundradet. En allt större mängd avancerade tjänster inom hälsovård, utbildning och social service kommer också att vara beroende av tillgång till bredband. Om denna tillgång saknas i eftersatta områden kommer medborgarna där att bli än mer diskriminerade.

4.1.2 Till skillnad från USA och vissa asiatiska länder har de flesta europeiska länder varit alltför långsamma med att erbjuda medborgarna tillgång till bredband. Även de blygsamma siffror

som anges i meddelandet när det gäller hushållens tillgång till bredband, nämligen 20 % av hushållen i EU-25 i oktober 2005, döljer det faktum att anslutningens kvalitet (uppkopplingshastighet) i många fall är låg – med en nedladdningshastighet på långt under 512 kbps i både städer och landsbygdsområden – och att bredbandstätheten är högst i städer, medan endast 8 % av landsbygdshushållen har tillgång till bredband.

4.1.3 Landsbygdssamhällen är särskilt sårbara för de snabba makroekonomiska svängningarna; om dessa samhällen inte har tillgång till bredband på samma villkor som andra, står de obönhörligen inför en kris. I kunskapsekonomin konkurrerar länder, regioner och städer för att informationsintensiva företag skall attraheras, växa och bidra till ökat välbefinnande. Tillgång till bredband är en central förutsättning för detta.

4.1.4 Rimlig tillgång från bostad och arbetsplats till höghastighetsbredband för Internettillgång bör vara en "rättighet" för alla EU-medborgare och vi tar avstånd från kommissionens påstående att bredband ännu inte har blivit en förutsättning för deltagande i samhället eftersom bristande tillgång inte innebär social utslagning. Kommissionen bör snarast möjligt på nytt överväga att inkludera bredband i definitionen av allmännyttiga tjänster.

4.1.5 Kommissionen bör fastställa den minimala nedladdningshastighet som krävs för att en anslutning skall få kallas bredbandsinternetanslutning. Detta är nödvändigt för att se till att infrastruktur och servicenormer är tillräckligt bra för att stödja leveransen av nya Internettjänster. En riktlinje av detta slag från kommissionen skulle klargöra den reella situationen i Europa när det gäller utbudet av bredbandsuppkoppling – i dagsläget har det gått inflation i statistiken, eftersom kvaliteten i den bredbandstjänst som levereras till slutkonsumenten är alltför låg för att verkligen kunna betraktas som bredband – och skulle också innebära att tjänsteföretagen pressas att leverera äkta bredband till sina kunder.

4.2 Tekniska hinder för bredbandsuppkoppling

4.2.1 Även om bredband kan tillhandahållas via en mängd plattformar, innebär den befintliga teknikens begränsningar ett hinder för bredbandsutbud på många håll på landsbygden.

4.2.2 Den höghastighetsöverföringskapacitet som finns i kabeltelevisionssystem kan fungera utmärkt för bredbandstjänster. Dessvärre saknas kabeltelevisionssystem i många landsbygdsområden, och även om kabel-TV finns behöver systemen ofta uppgraderas för att kunna leverera bredband, vilket är mycket kostsamt.

4.2.3 Digital Subscriber Line (DSL, digital abonnentanslutning) är den dominerande bredbandstekniken för abonnentanslutning i en stor del av Europa, och olika varianter av DSL erbjuder mycket stor bandbredd till låg kostnad. Dock finns en rad begränsningar:

- För att införa DSL krävs en uppgradering av de lokala telestationer som kunderna är anslutna till. Operatörerna är ofta ovilliga att göra de investeringar som krävs på grund av att de har bättre möjligheter att få avkastning på sina investeringar i andra delar av verksamheten. Därför får konsumenterna inte bredband.
- De flesta DSL-tillämpningar kan bara stödja de kunder som befinner sig inom 3–5 kilometer från den DSL-utrustade telestationen. Kunder längre bort kan inte få bredband via DSL.
- DSL använder den befintliga kopparinfrastrukturen i det lokala nätet för att tillhandahålla bredbandstjänster. Detta kablage är ofta gammalt och måste uppgraderas för att DSL skall fungera ordentligt. Operatörerna kan vara ovilliga att investera i denna uppgradering. Även i de fall då den lokala telestationen är utrustad för bredband och kunder befinner sig mindre än 5 kilometer från telestationen, kan det hända att den lokala kopparbaserade accessnätet för hushåll och företag följaktligen inte kan användas för DSL-bredband.

4.2.4 Existerande stamnät kan utgöra ett hinder för tillhandahållande av höghastighetsbaserade bredbandstjänster, i synnerhet i områden med låg befolkningstäthet. Under 1980- och 1990-talen användes i många länder digital mikrovågsteknik i stamnätet för telekommunikation. Denna radioteknik var effektiv när det gällde att tillhandahålla digital telefoni av hög kvalitet och låghastighetstrafik för data till många ställen på landsbygden. Många anläggningar för digital mikrovågsteknik har dock lämnat som arv ett stamnät som är olämpligt för att tillhandahålla de höghastighetsbaserade Internettjänster som nu definierar bredbandsanslutning – *Internet video services*. I Irland beräknar man att upp till 50 % av telestationerna på nationell nivå (de på landsbygden), vilka betjänar omkring 15 % av telekommunikationskunderna, drivs med detta digitala radiobaserade stamnät och aldrig kommer att kunna erbjuda höghastighetsbredband inom den befintliga nationella infrastrukturen för telekommunikation. Kostnaderna för att komma till rätta med detta problem så att landsbygdskunderna betjänas via fiberstamnät är oerhört höga och kan inte motiveras på rent kommersiella grunder. Staten skulle behöva träda in för att subventionera denna uppgradering.

4.2.5 Kommissionen bör särskilt undersöka hur man på nationell nivå skulle kunna bidra till att uppgradera befintlig infrastruktur (stamkretsar, växlar och accessnät) för att kunna tillhandahålla höghastighetsbaserade bredbandstjänster. Det

skulle eventuellt kunna ske genom skattelättnader och offentlig-privata partnerskap.

4.2.6 Satellitteknik och skyddad trådlös teknik har använts för att tillhandahålla bredbandstjänster i områden där den offentliga telekommunikationsinfrastrukturen inte är tillräckligt bra för att stödja tillhandahållande av bredbandsanslutning. Höga kostnader och tekniska problem begränsar emellertid användbarheten av sådan teknik för att överbygga bredbandssklyftan. Inom forskning och utveckling görs framsteg på en rad områden när det gäller att utveckla trådlös teknik till rimliga kostnader och med hög bandbredd för att tillhandahålla en effektiv bredbandsanslutning. Politiker bör aktivt stödja dessa framsteg och ta itu med problemen med tillgång till radiospektrum för att göra dessa lösningar genomförbara.

4.2.7 Innovation när det gäller tillhandahållande av bredbandstjänster till alla kan stimuleras ytterligare genom utveckling av ett kunskapsnät bland små och medelstora företag i Europa med den senaste bredbandstekniken. Ett sådant kunskapsnät skulle underlättas av en webbsida där information samlas och sprids.

4.3 Problemen med att tillhandahålla bredband

4.3.1 Med framväxten av nätverk med hög bandbredd och teknik för Internetprotokollnätverk (IP-nät) har nätverkskostnaderna sjunkit kraftigt och flexibiliteten när det gäller att erbjuda skräddarsydda tjänster är i det närmast obegränsad. I länder som Italien, Frankrike, Spanien och Storbritannien har telekomföretagen infört helt IP-baserade nät, vilket möjliggör oerhört stora besparingar när det gäller nätdriftskostnader. De lägre kostnaderna för att bygga upp nya IP-nät, samt avreglering, har försvagat de dominerande tjänsteleverantörernas makt och antalet telekomföretag som erbjuder detaljhandelstjänster har ökat kraftigt.

4.3.2 Detta tekniskifte har förändrat affärsmodellen för telekomföretag; i den nya modellen skiljs nätverksägandet från leveransen av tjänster till slutanvändarna. På effektiva, välutvecklade marknader innebär den nya modell som håller på att växa fram att telekomföretagen delas in i grossistföretag och detaljistföretag, och att en mängd grossisttjänsteleverantörer konkurrerar om att sälja bandbredd till en myriad detaljisttjänsteleverantörer. Detta är en återspeglning av att den nya tekniken, kostnadsdynamiken och regelverken förändrar telekomverksamheten från att vara nätverkscentrerad till att bli tjänstecentrerad. På mindre utvecklade och mindre effektiva marknader kontrolleras tillhandahållandet av telekommunikationstjänster av en dominerande tjänsteleverantör som inte har några incitament att avskilja sina grossist- och detaljistföretag och tillåta att en reell konkurrens växer fram. Denna förändring kan bara inträffa om politiker befrämjar den genom lämpliga konkurrenspolitiska åtgärder.

4.3.3 I Europa för 25 år sedan var större delen av telekommunikationsinfrastrukturen statsägd, och dessa tillgångar byggdes ut med det gemensamma bästa för ögonen. Därefter har en allt större privatisering av telekombranschen ägt rum i EU. Detta har till största delen varit en positiv erfarenhet för branschen, kunderna och samhället. Kommersiella telekomföretag har dock inga särskilda mål när det gäller det sociala området, hälsovården, utbildningen eller ens den ekonomiska utvecklingen – vinstmaximering, effektiv förvaltning av tillgångar och det egna företagets tillväxt står i centrum för deras uppmärksamhet. I de fall det föreligger brister i de nät som krävs för utbud av bredbandstjänster i underutvecklade regioner kommer de kommersiella telekomföretagen därför inte att ha några incitament att investera i denna samhällslyftande mycket viktiga infrastruktur. Om det är möjligt bör statsmakterna bibehålla ett starkt inflytande över utbud och underhåll av den nationella telekommunikationsinfrastrukturen och upprätta en jämvikt mellan den höga avkastningen från investeringar i områden med hög befolkningstäthet och de ekonomiskt mindre attraktiva investeringar som krävs i underutvecklade områden.

4.3.4 Bredbandsutbyggnaden i Europa, särskilt i underutvecklade områden, har hindrats av omfattande marknadsstörningar. Icke konkurrenskraftiga villkor för nya potentiella tjänsteleverantörer förekommer fortfarande på många marknader, och de dominerande leverantörerna av infrastruktur försenar tillträdet till accessnät (Local Loop Unbundling, LLU) så länge de kan, samtidigt som restriktiv praxis hindrar access till nationella stamnät. I områden där bredbandsutbud har saknats eller varit ofullständigt finns ofta inte tillräckliga investeringsincitament för de befintliga leverantörerna av infrastruktur.

4.4 Problemen med efterfrågan på bredband

4.4.1 Problemet med en latent efterfrågan på bredbandstjänster, och särskilt skillnaden mellan utnyttjandet av tillgängliga tjänster i utvecklade områden och den mycket lägre utnyttjandegraden i mindre utvecklade områden, har många bakomliggande orsaker: socioekonomiska anledningar, låg kvalitet i tillgängliga anslutningar, bristfällig konkurrens, höga kostnader samt brist på kunskap om teknikens fördelar och om hur den kan användas.

4.4.2 Politiker och regeringar kan ha ett stort inflytande på efterfrågan på bredband, och kommittén välkomnar kommissionens rekommendationer att medlemsstaterna bör undersöka skatteincitament för abonnenter i syfte att sänka den verkliga kostnaden för bredbandsanvändning, att de bör prioritera utvecklingen av offentliga tjänster på nätet och tillhandahållandet av uppkopplingsmöjligheter för offentliga förvaltningar, skolor och hälsocentraler i syfte att öka användarnas medvetenhet om fördelarna med bredband och att främja efterfrågan.

4.4.3 Konsumenternas efterfrågan på bredband påverkas negativt av bristen på klarhet i den terminologi som används inom bredbandsteknik och av den förvirring som råder om de tjänstepaket som erbjuds av olika tillhandahållare. Ansträngningar måste göras för att förenkla terminologin och för att

förklara vilka olika tjänster som finns och vilka fördelar dessa innebär på ett lättförståeligt språk.

4.4.4 Offentliga informationskampanjer kan användas för att stimulera marknadsefterfrågan på bredband i de områden där användningen av tekniken utgör ett problem. Detta kommer att få den dubbla effekten att utbilda potentiella kunder om tekniken och att dessutom öka marknadstrycket på leverantörer att tillhandahålla de bredbandstjänster som behövs.

4.5 En bredbandsvision för ett uppkopplat Europa

4.5.1 Bredbandsanslutningar är ett fundamentalt inslag i informations-samhället. Behovet av snabbare, billigare och allmänt utbredda bredbandstjänster växer exponentiellt i samband med utvecklingen av kunskapsekonomin och det allt rikare Internetutbudet.

4.5.2 Runt 2010 kommer vi att behöva universella bredbandstjänster i Europa med en bandbredd som räcker för att stödja en sant multimedial upplevelse för alla användare; näringslivet och samhället kan då ta ett jättesteg in i informations-samhället.

4.5.3 Kommissionen kan förverkliga denna vision genom att utforma lämpliga tekniska och kommersiella kriterier och genom att främja en politik som bidrar till att undanröja de hinder som finns.

4.6 Behovet av planering och insatser från de offentliga myndigheternas sida

4.6.1 Konkurrenskraftiga bredbandsleverantörer vill helst ha en organiserad marknadsefterfrågan: en marknad där kunderna vet vilka tjänster de vill ha och hur mycket de är beredda att betala, och en marknad där efterfrågan är samlad så att en ny leverantör kan få en attraktiv affärsmöjlighet. En organiserad efterfrågan skulle bidra till att stärka den reella konkurrensen. Den skulle också hjälpa tjänsteleverantörerna att inse fördelarna med att tillhandahålla tjänster i mindre utvecklade regioner i EU. Kommittén välkomnar kommissionens initiativ att lansera en webbsida som underlättar en efterfrågeaggregering och tillhandahållande.

4.6.2 EU behöver en sammanhållen och integrerad plan för utvecklingen av bredbandsinfrastrukturen och bredbandstjänsterna i olika regioner. Nationella bredbandsstrategier måste kompletteras med detaljplaner för lokalt utbud av bredbandstjänster i alla områden. Kommittén håller också med kommissionen om att de lokala myndigheterna måste ha kontrollen över och genomföra dessa detaljplaner. En sådan plan skulle kunna innehålla en detaljkarta över den fullständiga bredbandsinfrastrukturen i regionen och en detaljövrsikt (på gatunivå) över hur den önskade infrastrukturen borde byggas ut – vad, när och hur. I planen skulle man också kunna specificera den minimala uppsättningen bredbandstjänster som skulle erbjudas olika användargrupper och på olika platser.

4.6.3 Den allt snabbare tekniska utvecklingen på telekomområdet och telekombranschens allt mer dynamiska karaktär innebär att kommissionen och medlemsstaternas regeringar fortlöpande måste se till att alla områden i EU betjänas med den bästa, mest kostnadseffektiva bredbandsinfrastruktur som finns tillhands.

4.6.4 Lokala myndigheter och kommunförvaltningar kan fylla en viktig funktion när det gäller att främja bredbandsanslutningen i regionerna genom att inta en ledande roll i offentlig-privata partnerskap och införa förordningar som ställer krav på byggföretag att inkludera telekommunikationsinfrastruktur för bredband i byggplaner.

4.6.5 Det är värt att notera att vissa medlemsstater har lyckats bättre än andra när det gäller att överbrygga den digitala klyftan och i de nationella bredbandsstrategierna införa riktade konkreta åtgärder för att komma till rätta med den geografiska klyftan ⁽¹⁰⁾.

4.6.6 Kommissionen kan genom sin politik avseende nationella bredbandsstrategier samordna och stimulera sammanhängande nationella åtgärder som syftar till att främja utvecklingen av bredband. Politiken bör utvecklas ytterligare för att säkerställa att de nationella förvaltningarna följer välfungerande praxis vid utformningen av de nationella strategierna, så att en övergripande strategi kan utvecklas för hela EU och den digitala klyftan kan överbryggas före år 2010.

Bryssel den 13 september 2006

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande
Anne-Marie Sigmund

⁽¹⁰⁾ Den nya bredbandsplanen (september 2004) från Comité Interministériel pour l'Aménagement Du Territoire (CIADT), Frankrike, är ett bra exempel på en övergripande bredbandsstrategi.